

1. søndag i fasten d. 1. marts 2020

Salmer:

750: Nu titte til hinanden

260: Du satte dig selv i de nederstes sted

609: Dybt fornædres skal enhver

675: Gud, vi er i gode hænder

Prædikentekst: Lukasevangeliet 22,24-32

Apostlene kom også i strid om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem: »Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over dem, lader sig kalde velgørere. Sådan skal I ikke være; men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener. For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jer er det, der er blevet hos mig under mine prøvelser, og ligesom min fader har overdraget mig Riget, overdrager jeg det til jer, for at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige, og I skal sidde på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte. Og når du engang vender om, så styrk dine brødre.«

Hurtigere, højere, stærkere. Det er mottoet for de moderne olympiske lege. Hvem er hurtigst til at løbe 100 meter eller til at gennemføre en maraton? Hvem kan hoppe højest op i luften i højdespring eller stangspring? Hvem er stærkest i vægtløftning, brydning eller diskoskast? Alt sammen uden brug af doping eller alt for meget medvind. Vinderne får en medalje. Bliver placeret på et podium, får blomster og kindkys.

Hurtigere, højere, stærkere. Det er også mottoet for det moderne danske samfund. Vi skal hurtigere igennem uddannelsessystemet, så vi kan komme hurtigere ud på arbejdsmarkedet. Vi skal højere op på karakterskalaen eller højere op i hierarkiet på arbejdspladsen. Vi skal være stærkere som mennesker, vi skal være mere robuste medarbejdere.

Vi skal op på podiet. Vi skal have en medalje. Vi skal ses og anerkendes.

Man kan godt blive forpustet. Især hvis man bor i en af de store byer i Danmark, for der skal arbejdes meget for at få råd til den dyre lejlighed eller det dyre hus. Der skal løbes stærkt, for at man kan nå at deltage i både forældremøder i skolen og i de mange kulturtilbud. Det er nok på en del måder lettere og knap så stressende at bo på landet i mindre landsbysamfund som vores. Men også her kan der være meget, vi gerne skal nå. Vi kan også her blive fristet til at løbe hurtigere i vores dagligdag end de andre, kravle højere op i hierarkiet i forsamlingshuset, kirken eller i idrætsklubben eller i hvert fald på overfladen give indtryk af, at vi er stærke.

De ord, Jesus taler, peger i en helt anden retning.

For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Sådan spørger Jesus først. Jo, det er jo sådan, det plejer at være. Hvis man har set Downton Abbey, den britiske serie om livet på en herregård for omkring 100 år siden, så er man ikke i tvivl. Den, der sidder til bords, er størst. Højest i hierarkiet. Vigtigere end den, der tjener, og som holder til i kælderen under huset. Og sådan er det vel stadig i dag, hvis man tager på en fin restaurant i Silkeborg eller Aarhus eller måske bare på pizzeria eller Torvecaféen i Kjellerup. Så kan vi godt føle os lidt vigtigere end tjeneren; den, der varter os op og spørger om alt er, som det skal være. Eller hvis man går i skole eller på universitetet, så ved man godt, at læreren er vigtigere end eleven. Vi skal have respekt for læreren eller professoren. Jo, det skal vi. Men er de vigtigere end eleven eller de studerende?

Nej, siger Jesus. Han viser en anden vej. Ifølge ham skal den ældste være som den yngste. Lederen skal være som den, der tjener. Jesus vender Downton Abbey, fine restauranter, skolesystemet og hele vores måde at forstå verden på på hovedet. Han siger: jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jeg er iblandt jer som den, der tjener.

Jesus er en lærer, en rabbiner. En, der lærer fra sig. En, som har sandheden fra Gud og deler ud af den til alle, der vil lytte. En, som har stor kraft og autoritet. En man får en helt naturlig respekt for, eller også ser man sig gal på ham. Man må i hvert fald tage stilling til ham. Han er noget særligt.

Guds søn. Disciplene er hans elever. De følger ham, de er i mesterlære, de er studerende ved den store Gud-professor.

Alligevel siger Jesus: Jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jesus siger ikke de ord til disciplene, mens de vandrer ad en støvet israelsk landevej. Eller mens de sidder på et bjerg langt væk fra byens larm. Nej, han siger det, mens han spiser sit sidste måltid med dem. Den sidste nadver. Det måltid, som vi efterligner hver gang, vi har nadver til en gudstjeneste. Jesus vil give nogle sidste vigtige ord videre til sine disciple, inden han fortsætter ud i den mørke nat og går mod fangenskab, lidelse og død.

Fra et af de andre evangelier har vi beretningen om, at Jesus ved det her sidste måltid vasker sine disciples fødder. Det er helt forkert. Det burde være omvendt, de burde vaske hans beskidte fødder. For han er jo læreren, de er eleverne. Men Jesus gør det for at vise dem, hvor seriøst han mener det med, at han er iblandt dem som den, der tjener.

Disciplene har nok aldrig kunnet glemme det billede af Jesus, der vasker *deres* fødder, kort tid inden han bliver taget til fange. Han, som var den største, søn af den højeste Gud, han vasker almindelige menneskers fødder. Han var iblandt dem, som den, der tjener. Og han sender sine disciple ud i verden for at gøre det samme.

Jeg har ikke læst mange bøger om moderne ledelse. Jeg har ikke læst mange bøger om, hvordan man kommer op i hierarkiet i en virksomhed. Hvordan man går karrierevejen. Men alligevel er jeg ret sikker på, at der ikke er mange af bøgerne som anbefaler, at man vasker fødderne på sine medarbejdere. Eller at man siger, at man er iblandt dem, som den, der tjener. Eller at man siger, at den ældste skal være som den yngste. Men nok nærmere: Hurtigere, højere, stærkere.

Mange mennesker brænder ud. Mange får stress. Mange føler ikke, de har tid til alt det, de gerne vil nå. Jesu ord kan være som en stille kølig brise på en varm sommerdag, der forsigtigt minder os om, at der findes en anden måde at leve livet på. En bedre måde. En helt omvendt måde.

Et liv, hvor vi indimellem sætter tempoet ned. Et liv, hvor vi ikke altid forsøger at løbe hurtigere, men leve langsommere. Et liv, hvor vi sørger for at have gode perioder med ro og stilhed, så godt,

som det er muligt. Når jeg har morgenandagt med konfirmanderne (i Vinderslev) øver vi os i at være stille i kirkerummet. Vi begyndte med 10 sekunder i starten af forløbet, og nu er vi oppe på næsten 2 minutters stilhed. Så får både konfirmander og præst da i hvert fald 2 minutters pause i løbet af dagen, hvor der er helt stille. Ingen påvirkninger fra andre mennesker. Ingen lyde fra mobiltelefonen. Måske bliver vi næsten så stille, at vi kan høre vores eget pulsslæg, høre hjertet slå.

Gud har givet os en dag om ugen til at hvile i. Gud arbejdede seks dage med at skabe verden og hvilede på den syvende. Han blev træt. Han så tilbage på sit arbejde og var glad for det. Men han blev ikke fristet til lige at tage en syvende arbejdsdag. Nej, han lod de kreative skaberidéer ligge og hvilede. Det er godt for os, når vi gør det samme. Holder fri en dag om ugen. Lader være med at tjekke arbejdsmail. Lader være med at tænke for meget på arbejdet. Hviler kroppen nogle timer, mange timer i træk. Bruger tid med familien og venner. Bruger tid med Gud. Det er godt for os. Det er sundt for os. Så lærer vi langsomhed og får kræfter til en ny uges fart.

Jesus minder os også om, at det er muligt at leve et liv, hvor det ikke handler om at komme højere op hele tiden. Hvis den ældste skal være som den yngste, den højeste, som den laveste, så giver det ikke meget mening at bruge så meget tid på at komme højere op. Det ligger dog dybt i vores menneskelige natur at ville søge grænser. At ville højere op. At ville se, hvor grænsen går. Se, hvor højt vi kan bygge et tårn. Se, hvor mange vi kan få under os på arbejdspladsen. Se, hvor mange vi kan blive rigere end. Det kender vi nok alle til, og modsætningen, at være fuldstændig passiv og intet gøre, det er jo heller ikke meningen. Men Jesus har skarpt set, at det med at komme højere op, kan blive en fristelse for os. At vi vil højere op for at være højere oppe end de andre. For at blive noget særligt. For at blive set. For at føle os elskede. Vores ego og vores begær vil dybest set kun én ting, og det er selv at vokse. Selv at komme længere op.

Jesus afslørede disciplene og deres strid om, hvem af dem, der skulle regnes for den største. Og han afslører vores klatren opad og opad. Han spørger os kærligt: hvad vil du dog deroppe? Intet af det, du bygger op, kan alligevel bestå den dag, du skal dø.

Vi kan intet tage med videre over i det evige liv. Intet af det, vi bygger op, kan modstå dødens hærgen. Vores små imperier vil falde sammen. Vores stiger, som vi har kravlet så højt op ad, vil vælte sammen med os. Kun én kan hjælpe os opad igen, når døden har hærget. Det er Jesus Kristus,

som tilbyder at hive os op af vores grave efter vores død. Hive os op til evigt liv. Helt gratis og frit. Vi skal bare erkende og indrømme, at vi ikke kan selv. At vi ikke kan kravle op til himmelen selv, men har brug for hjælp for at komme op til det allerhøjeste. Til Gud.

Derfor handler det heller ikke altid om at blive stærkere. Men om at indse, at vi indimellem er svage og skrøbelige mennesker, der har brug for hjælp. Brug for hinanden. Brug for Gud. Paulus, en af de første store kristne, havde erfaret, ”at når jeg er magtesløs, så er jeg stærk”. Når jeg er magtesløs, så er jeg stærk. Paulus havde oplevet, at hans svaghed netop gjorde, at han havde brug for Gud. Paulus var ellers en dygtig missionær, en vidende teolog og en fremragende debattør. Han udbredte Guds rige som ingen anden før og efter ham. Hurtigere, højere, stærkere. Men i sin egen selvforståelse var han svag. Magtesløs. Ja, en synder, som havde brug for Guds nåde og kærlighed.

Jesus kalder os til at være en modkultur til ”hurtigere, højere, stærkere”. Han kalder os til at hvile os, når der er brug for det. Han minder os om at huske at leve langsomt. Han kalder os til blive nede fra nogle af de stiger, vi så gerne vil kravle højt op på for at blive hævet over de andre. Han kalder os til at indse, hvor ofte vi er styret af vores ego og trang til at være hævet over andre mennesker. Jesus kalder os til at erkende og indrømme, at vi er svage og skrøbelige væsener, som i vores daglige liv med hinanden ind imellem møder magtesløsheden. Vi kan ikke klare alt. Vi kommer til kort.

Og vigtigst af alt kalder han os til at se, at vi er skrøbelige, sårede og syndige mennesker, som har brug for at blive tjent af ham og frelst af ham. Ham, der gav sit liv for os. Ham, der døde for os. Ham, der opstod påskemorgen for os.

Han kalder os til at leve et liv, hvor vi følger ham og tror på ham og derfor får håb om evigt liv efter døden. Og han kalder os til at leve et liv, hvor vi følger hans eksempel og tjener andre mennesker. Hjælper, hvor vi kan. Trøster, hvor vi kan. Glæder, hvor vi kan.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Nu vil der være et halv minuts stilhed til stille bøn og eftertanke.

Kirkebøn: Nu vil Bent Stadel Petersen / Birgit Laursen lede os i kirkebønnen.

Info Hinge:

Under nadveren og evt. efter nadver synger vi de tre sangvers på sangarket tre gange hver.

Under nadveren er der også mulighed for at tænde et lys. Du kan tænde et lys som en stille bøn til Gud, eller du kan tænde et lys for en person, som du særligt tænker på i dag.

Til nadver vil der være mulighed for at modtage vin eller alkoholfrit druesaft, så alle kan være med.

Apostolsk velsignelse

Lad os rejse os og med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde

og Guds kærlighed

og Helligåndens fællesskab være med os alle! Amen.

